127768 - İblis’in Ağlaması Hakkında

Soru

Şu konuyu okudum ve doğruluğunu öğrenmek istiyorum:
“Subhânallah! İblis’in ağladığını Biliyor musunuz? Düşmanınız olan İblis’in ağladığını biliyor musunuz? Onu her zaman ağlatmak ister misiniz? O hâlde ‘tilâvet secdesi’ yapın, çünkü o, bu secde sebebiyle ağlar.”
Rivayet edilir ki Ebû Hüreyre radıyallahu anh şöyle demiştir: Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu:

“Âdemoğlu secde âyetini okuyup secde ettiğinde, şeytan uzaklaşır ve ağlayarak der ki: ‘Yazıklar olsun bana! Âdemoğluna secde emredildi, o da secde etti; bu sebeple cenneti kazandı. Bana da secde emredildi, ben ise isyan ettim; bu yüzden bana da ateş var.’”
(Râvî: Ebû Hüreyre – Sahih: Müslim, *el-Müsnedü’s-Sahîh*, hadis no: 81)

Ben bu tür konuların doğruluğundan emin olmak istiyorum, zira bu rivayet internette çokça paylaşılmakta.

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Sahih Sünnet’te, şeytanın ağladığını bildiren sahih rivayetler bulunmaktadır.
Ebû Hüreyre radıyallahu anh’tan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Âdemoğlu secde âyetini okuyup secde ettiğinde, şeytan uzaklaşır ve ağlayarak der: ‘Yazıklar olsun bana! Âdemoğluna secde emredildi, o da secde etti; bu sebeple cenneti kazandı. Bana da secde emredildi, ben ise karşı geldim; bu yüzden bana da ateş var.’” (Müslim, 81)

Bu hadis **sahih** olup, İmam İbn Huzeyme de *Sahîh* adlı eserinde (1/276) aynı hadisi rivayet etmiş ve şu başlık altında zikretmiştir:

“Secde âyetini okuyunca secde etmenin fazileti, şeytanın ağlaması ve secde eden kimseye karşı kendisine yazıklar olsun demesi.”

İmam Kurtubî rahimehullah şöyle der:

“Hadiste geçen İblis’in ağlaması, günahına pişmanlık veya tevbe anlamında değildir. Bu ağlayış, onun şiddetli kıskançlığı, öfkesi ve Âdemoğullarından birinin cennete girmesi karşısında duyduğu azabın bir tezahürüdür. Bu hâl, ezan ve kamet okunduğunda veya Arefe günü gibi durumlarda da onu etkiler.
‘Yâ veylî’ (ya da ‘yâ veyletâ’) ifadesi, helâk ve pişmanlık nidâsıdır; Arapçada musibete uğrayan kimsenin yandığını, perişanlığını ifade etmek için söylenir.”
(*el-Müfhim*, 1/274)

Sonuç olarak:
Bu hadis sahihtir ve şeytanın, secde âyetini işitip insanın secde etmesi üzerine ağladığı sabit bir hadisedir.
Bu nedenle bu rivayeti inkâr etmek doğru değildir. Ancak her konuda olduğu gibi, bir şeyi reddetmeden veya başkalarına nasihat etmeden önce, doğruluğunu güvenilir kaynaklardan araştırmak gerekir. Çünkü iyi niyet ve samimi duygular, davet için yeterli değildir; kişi, yaptığı işte ilme ve basîrete dayanmalıdır.